

**Dėl Kepenų transplantacijos paslaugos teikimo reikalavimų ir apmokėjimo
Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo projekto**

2024-07-24

Išnagrinėjome Kepenų transplantacijos paslaugos teikimo reikalavimų ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo projektą ir siūlome šiek tiek koreguoti šio aprašo 37, 38, 41 ir 42 punktus:

37. ~~Abdominalinės chirurgijos gydytojas arba gydytojas gastroenterologas, arba budintis gydytojas chirurgas paskiria~~ Indikacijas recipientui atlikti pakaitinę plazmaferezę arba plazmos imunosorbciją nustato konsiliumas, susidedantis iš padalinio, kuriame yra gydomas pacientas, vadovo, gydančio gydytojo ir gydytojo, atliekančio gydomas aferezes. Jeigu pakaitinės plazmaferezės metu reikalinga plazma, ~~su~~ galima naudoti AB (Rh neigiamą) plazmą, aptariant kiekvieną paciento atvejį su gydytoju hematologu arba gydytoju transfuziologu.

Motyvai:

1. Mūsų nuomone šiam punktui labai tinka LR sveikatos apsaugos ministro 2000-10-30 įsakymo Nr. 583 nuostatos konsiliumų dėl gydomųjų aferezžių (GAF) organizavimo klausimu tais atvejais, kai nėra nustatytos tikslios indikacijos GAF: „indikacijas GAF atlikti gali nustatyti konsiliumas, susidedantis iš padalinio, kuriame yra gydomas ligonis, vadovo, gydančio gydytojo ir gydytojo, atliekančio GAF“.

2. Vadovaujantis visuotinai pripažįstamomis *American Society for Apheresis* (ASFA) gairėmis ir mūsų patirtimi pirmojo pasirinkimo pakaitinis tirpalas yra albumino tirpalas, o plazmos naudojimas didina komplikacijų riziką ir turi būti pagrįstas konkrečiau paciento poreikiais.

3. Manome, kad tikslinga į aprašą įtraukti plazmos imunosorbciją antikūnams prieš kraujo grupių antigenus pašalinti.

38. Pagrindinis kriterijus nustatant kepenų palaikomosios terapijos (toliau – KPT) indikacijas yra ryškūs klinikiniai kepenų funkcijos nepakankamumo požymiai, kai recipientui nustatytos skubios ar labai skubios kepenų transplantacijos indikacijos, nurodytos Aprašo 10 ir 11 punktuose. Sutrikusiai kepenų veiklai kompensuoti gydytojų konsiliumo sprendimu gali būti taikomi ~~šie gydymo metodai: 38.1.~~ hemosorbcija ir plazmosorbcija, atliekama ~~su~~ naudojant kepenų nepakankamumui gydyti skirtus sorbentus; ~~38.2. plazmosorbcija derinyje su ilgos trukmės inkstų pakaitine terapija.~~

41. Ūminis inkstų pažeidimas ~~nėra laikomas KPT indikacija~~, kurio gydymui yra reikalinga pakaitinė inkstų terapija, ~~bet~~ gali sąlygoti KPT gydymo metodo pasirinkimą. Hemosorbcija ir plazmosorbcija gali būti taikomos derinyje su pakaitine inkstų terapija.

Motyvai:

1. Hemosorbcija ir plazmosorbcija gali būti atliekamos kartu su pakaitine inkstų terapija arba kaip atskiros procedūros, joms abiem yra reikalingi kepenų nepakankamumui gydyti skirti sorbentai.
2. Plazmosorbcija derinyje su nepertraukiama pakaitine inkstų terapija paprastai suprantama kaip konkretus kombinuotas gydymo metodas CPFA (*coupled plasma filtration adsorption*), kurio metu plazmosorbcija yra derinama su hemofiltracija.
3. Terminas ilgos trukmės inkstų pakaitinė terapija nebevertotinas, nes LR sveikatos apsaugos ministro 2022-12-21 įsakymu Nr. V-1910 nustatytas terminas „*nepertraukiama pakaitinė inkstų terapija*“. Pacientui gali būti taikoma ne tik nepertraukiama pakaitinė inkstų terapija, bet ir hemodializė arba kitos protarpinės dializės, todėl bendras terminas „*pakaitinė inkstų terapija*“ yra tikslesnis.

Aprašo 12 punkte yra išdėstytos kepenų transplantacijos, o ne kepenų palaikomosios terapijos kontraindikacijos, todėl siūlau aprašo 42 punktą formuluoti taip:

42. KPT kontraindikacijos **atitinka kepenų transplantacijos kontraindikacijas**, nurodytas Aprašo 12 punkte, ~~ir~~ o gydymo trukmė priklauso nuo gydymo metodo.

Kitiems Aprašo punktams pastabų neturime.

Pagarbiai,

Jonas Šurkus
Lietuvos aferezinių ir klinikinės toksikologijos
asociacijos pirmininkas

Tel.: +370 699 28287

El. p.: jonas.surkus@kaunoklinikos.lt